

Perhepalvelut keskitetään saman katon alle Rovaniemellä

Perhepalvelukeskus valmistuu tammikuun aikana

■ Aino-Helena Hietala
ROVANIEMI

Perhepalvelut keskitetään Rovaniemellä yhteen paikkaan. Koronkadulle Rovaniemen keskusta valmistuu tammikuun aikana perhepalvelukeskus, jossa tehdään ennaltaehkäisevää lapsiperhetyötä.

Kaupunki tarjoaa perheille monenlaisia palveluita päivähoitosta neuvolaan. Keskukseen tulevat perheneuvola, perhesosiaalityö, neuvola, alle kouluikäisten kuntoutus, erityispuvähoidon palvelut sekä perhetupa vanhempien ja lasten kokoon-tumispaikaksi.

Käynnistämistä varten on perustettu vuoden kestävä lapsiperheiden palveluihin keskittyvä Napero-hanke. Sen projektipäällikkö Teija Karvonen kertoo, että tavoitteena on ehkäistä ennalta pikkulapsiperheiden ongelmia ja saada eri työntekijät joustavaan yhteistyöhön. Vanhemmat ja lapset kohdataan ryhmissä, joissa kokoontuvat samanlaisessa elämäntilanteessa olevat.

– Ensin kartoitetaan tilanne, millaisia palveluita lapsiperheet tarvitsevat. Siinä kuunnellaan lapsiperheitä ja heidän kanssaan työtä tekeviä, Karvonen sanoo.

Perhetuvassa vertaistukea

Perhepalvelukeskukseen saadaan perhetupa, jossa järjestetään ryhmämuotoista toimintaa vanhemmuuden tukemiseksi.

– Samassa elämäntilanteessa elävät tai saman ongelman kanssa painivat voivat tulla keskustelemaan samaan ryhmään. Vertaistuki on merkittävää tukea, Karvonen sanoo.

Ryhmän voi perustaa esimerkiksi nuorille äideille, iäkkäille ensisynnyttäjille, päihdeäideille. Perhetuvassa voi olla äiti-vauvajumppaa, vanhemmat voivat jutella siellä keskenään ja lapsille on järjestetty omaa toimintaa siksi ajaksi.

Rovaniemellä äitiys- ja lastenneuvolatyötä tehnyt Karvonen sanoo, että tarvetta ennalta ehkäisevään työhön on. Kaupungissa on paljon opiskelijaperheitä,

■ Teija Karvonen ja Arja Jääskeläinen esittelevät Lapsiperheiden palvelut -hankkeen logoa, joka on tehty helmipoiminnalla sekä maalattu Teija Karvosen poskeen.

jotka ovat kaukana suvustaan ja voivat tarvita apua arkisten asioiden sujumisessa. Runsaasti on myös yksinhuoltajaperheitä, joissa talouden pyörittäminen on yhden vanhemman vastuulla ja riski

väsymiseen on siksi suuri.

Tasavertaiset palvelut

Tavoitteena on selvittää myös,

miten kaikille laajan kaupungin alueella asuville saadaan samantyyppiset palvelut. Hankkeessa on mukana kaupungin keskustalualue sekä kylistä pilottikylänä Muurola, missä kokeillaan, miten

toimintaa voidaan järjestää kylissä.

– Pienimmissä kylissä voi olla yksi raskaana oleva. Hänelle on hankala perustaa ryhmää tai viedä palveluita lähelle. Hän voisi

sen sijaan tulla perhekeskukseen.

Tarvetta työikäntöjen yhtenäistämiseen on myös työntekijöillä. Kahden kunnan yhdistymisen jälkeen on tarvetta saada kaikille tasavertainen palveluketju.

Työntekijöitä ja vanhempia kuullaan

Lapsiperheiden palveluiden kehittämishankkeessa kuullaan työntekijöitä ja vanhempia. Työntekijät ovat saaneet jo varhaiseen vuorovaikutuksen ja huoli puheeksi -koulutusta. Verkostotyön menetelmillä kartoitettiin keskiviikkona lapsiperheiden kanssa työskenteleviä kaupungin työntekijöitä. Mukana oli myös kolmannen sektorin, sairaanhoitopiirin ja seurakunnan edustajia.

– Keskusteluissa selviää, mitä kaikki osapuolet ajattelevat ja toivovat palveluista.

Ryhmissä tehtävänä on miettiä, mitkä perheen palvelut toimivat hyvin ja vastaavat perheiden tarvetta.

Lisäksi pohditaan, mitä kehittämiskohteita on oman työn kannalta sekä mitä kannattaisi tehdä nyt Rovaniemen lähtökohdista, kertoo Varhaisen puuttumisen

hankkeen projektityöntekijä Arja Jääskeläinen.

Kun ammatillaisia on kuultu, kysytään vanhempien kantaa. Hanke järjestää kaksi lapsiperheiltä, joissa puhutaan kaupungin sosiaali-, terveys- ja päivähoitopalveluista vanhempien kanssa.

Ensimmäinen lapsiperheiltä on tiistaina 24. lokakuuta Saarenkylän neuvolassa, Ritarinne 12:ssa ja toinen keskiviikkona

25. lokakuuta Mannerheimin lastensuojeluneuvolan toimitaloissa Pirkkakatu 2:ssa. Molemmat tilaisuudet ovat kello 17.30-19.

Niihin ilmoittaudutaan 17. lokakuussa mennessä, tiistain tilaisuuteen Seija Kallolle, seija.kallo@rovaniemi.fi, p. 040-7699725 ja keskiviikon tilaisuuteen Kristiina Tirroniemelle, kristiina.tirroniemi@rovaniemi.fi, p. 040-7699724.

Taide saa tukea urheilun sijasta

Perusturvaan panostetaan reilusti lisää euroja Rovaniemellä

Siina Välimaa
Kaleva

ROVANIEMI Rovaniemi panostaa lapsiin, nuoriin ja vanhuksiin ja kehittää toimintojaan niin sanotun yhden luukun periaatteella väestöryhmittäisinä kokonaisuuksina. Kaupunginjohtaja **Mauri Gardinin** maanantaina julkistama ensi vuoden budjettiesitys on perusturvabudjetti, joka turvaa palvelut vähintään tämän vuoden tasoisina.

Rahaa pääasiassa sosiaali- ja terveyspalveluihin saadaan reilusti tätä vuotta enemmän, sillä lautakuntien esityksistä lisäys on 11,3 miljoonaa euroa. Lisäyksen on tehnyt mahdolliseksi tulopohjan yllättävä kasvu; arvioitua suuremmat verotulot ja valtionapujen kasvu.

Väestön, työpaikkojen, verotulojen ja valtionapujen kasvun pohjalle laadittu talousarvioesitys lähtee siitä, että rakenteiden ja toimintojen tehostamista jatketaan.

Kaupungin talouden alijäämäksi on budjetoitu 1,2 miljoonaa euroa, mutta vuoteen 2010 mennessä talous yritetään saada tasapainoon.

Rovaniemen kaupungin velkataakka kasvaa

Koska nettoinvestoinnit ovat vuosikatetta ja poistoja suuremmat, velkamäärä kasvaa. Senkin jälkeen se on noin 200 euroa asukasta kohti alhaisempi kuin maassa keskimäärin.

Kaupunginjohtaja Gardinin mukaan Rovaniemi viitoittaa tietään kaupunkistrategiansa pohjalta kansainvälisenä osaamisen ja kulttuurin keskuksena.

Asukkaiden, maakunnan, kyllien ja yritysten Rovaniemi tavoittelee väestön hyvinvointia, menestyvää yritystoimintaa, toimivaa yhdyskuntarakennetta ja elävää kylää.

Noin 200 henkilön nettolisäyksen väkimääränsä tänä vuonna saava kaupunki pyrkii siihen, että väkiluku vuonna 2011 olisi 780 asukasta nykyistä enemmän. Kaupungin väestörakenne muuttuu, kun lasten ja nuor-

ten määrä vähenee ja yli 65-vuotiaiden osuus kasvaa. Se merkitsee palvelutarpeiden arvioimista uudelleen. Asukkaille järjestettävissä peruspalveluissa ja muissa ja hyvinvointipalveluissa terveyden edistämisperiaate on mukana kaikessa.

Erityisen suuri huolenaihe Rovaniemen taloudelle on erikoissairaanhoidomenojen jyrkkä kasvu. Ensi vuonna siihen on budjetoitu lähes 50 miljoonaa euroa.

Uhkakuvat näiden menojen lisääntymisestä kasvavat vuosi vuodelta, sillä menojen kasvuksi on arvioitu 7–10 prosenttia vuodessa.

Gardin näkee tilanteen jopa niin synkkänä, että jos kasvua ei saada pysäytetyksi, vuonna 2015 erikoissairaanhoidoon menevät Rovaniemellä kaikki rahat.

Kulttuurin merkitys korostuu

260 nettotyöpaikan lisäys vuosittain edellyttää panostusta erityisesti matkailuun, ICT-alaan, kylmä- ja talvitekologiaan, perusteollisuuteen ja maaseudun yritystoimintaan.

Kulttuurin merkitys erityisesti matkailussa ja sisältötuotannossa korostuu entisestään. Yhdessä yritysten ja eri toimijoiden kanssa laaditaan ensimmäistä laajaa kansainvälistymisstrategiaa ja yritetään saada Taiteiden talon rakentaminen Rovaniemen taidemuseon yhteyteen alulle.

Apulaiskaupunginjohtaja **Martti Anttilan** mukaan Rovaniemi on tällä hetkellä haluttu investointikohde. Uusien yritysten ja työpaikkojen saanti ja työllisyysasteen nostaminen 62,5 prosenttiin edellyttää jatkossakin maanhankintaa ja kaavoitusta.

Kaupunki investoi seuraavan viiden vuoden aikana 60 miljoonaa euroa. Ounasvaaran suuret investoinnit, kuten suunniteltu suurmäki siirtyvät kuitenkin ohjelmakauden ulkopuolelle.

Investointien kohteina ovat keskustan kadut, koulu- ja päiväkotien korjaaminen sekä keskustan toteuttaminen.

Teija Karvonen ja Katja Piiparinen ovat innoissaan Rovaniemen tulevasta perhepalvelukeskuksesta.

Vuosi 2007 Antaa

- ◆ Lisää rahaa palveluihin.
- ◆ Toiminnallisia uudistuksia.
- Ottaa**
- ◆ Mahdollisesti maksujen korotuksia ei lakisääteisistä palveluista, joista päättää palvelujohtokunta.

VUOSI	2006	2007
Asukasluku	57780	58095
Veroprosentti	19,00	19,00
Toimintamenot milj.e	217,5	223,7
Investoinnit milj.e	9,3	16,7
Lainat, kunta e/as.	1088	1143
Valtionosuudet		
euroa/asukas	999	1049
% toimintamenoista	26,5	27,6
Vuosikate e/as.	101	139
Tulorahoitus heikko.		

Perhepalvelut saman katon alle

Auni Vääräniemi

ROVANIEMI Lapsiperheiden hajallaan olleet palvelut keskittään Rovaniemellä yhteen ja samaan paikkaan. Saman katon alle tulevat lastenkuntoutus, perhesosiaalityö, perheneuvola, erityispäivähoito ja vertaistupa.

Poikkeuksena ovat neuvolat, joita tulee olemaan edelleen keskuksen lisäksi muutama myös keskustan ulkopuolella.

Kaupungin omaan kiinteistöön saneerattavat perhepalvelukeskuksen tilat otetaan käyttöön tammikuun puolessa välissä.

Uudistuksen odotetaan mataloittavan kynnystä käyttää per-

hepalveluita. Rovaniemen keskustassa asuva **Katja Piiparinen** uskoo keskittämisen yksinkertaisesti helpottavan arkea.

”Aivan loistava homma”, hän sanoo.

”Jokainen voi kuvitella, millaista kahden pienen lapsen kanssa liikkeelle lähteminen on.”

Kolmivuotiaan tytön ja hie-
man yli vuoden ikäisen pojan äiti odottaa erityisesti vertaisryhmän toiminnan käynnistymistä.

Piiparinen peräänkuuluttaa sitä, kuinka hirvittävän tärkeää vanhemmille on tavata muita lapsiperheitä, koska silloin huomaa, ettei ole ongelmien kans-

sa yksin. Keskustaan Korkalokadulle valmistuvat tilat on suunniteltu rakenteeltaankin matalan kynnyksen käyntipaikaksi. Jopa vaunuille on oma parkkipaikka.

”Ensimmäiseen kerrokseen tulevat vertaisryhmän tilat ja toiseen neuvola. Enemmän huolta aiheuttavat sosiaaliset asiat hoidetaan ylemmissä kerroksissa”, kertoo projektipäällikkö **Teija Karvonen** Napero-perhepalvelumallien kehittäminen perustyöhön-hankkeesta.

Karvosen mukaan myös lama-vuosina sivuun jääneitä kotipalveluita koetetaan Rovaniemellä puhalttaa nyt uudestaan henkiin.

ARTO LIITI

Suvi Luusua käy Mari-vauvansa kanssa keskustan neuvolassa, joka nyt toimii Kansankadulla. Tammikuun puolivälissä keskustan neuvola siirtyy perhepalvelukeskukseen Korkalonkadulle.

Perhepalvelut keskittyvät Korkalonkatu 4:ään

Keskuksen uutuuus on perheille tarkoitettu ryhmätoiminta

LEENA TALVENSAARI

▼ Rovaniemi keskittää ensi vuoden alussa monet lapsiperheiden palvelut Korkalonkatu 4:ään, jonne avataan uusi perhepalvelukeskus. Keskukselta halutaan tehdä matalan kynnyksen talo, josta asiakkaat saavat tarvitsemansa palvelut joustavasti ja jossa eri ammattiryhmät tekevät yhteistyötä asiakkaiden hyväksi.

Perhepalvelukeskuksen tiloja ollaan parhaillaan peruskorjaamassa ja ne otetaan käyttöön 15. tammikuuta. Keskukseseen tulee monia tut-

tuja palveluita kuten Rovaniemen suurin neuvola, jonka toiminta-alue kattaa noin kolmanneksen kaupungin asukkaista. Neuvolassa on seitsemän terveydenhoitajaa, jotka vastaavat äitiys-, lasten- ja perhesuunnitteluneuvolasta.

Tuttuihin toimintoihin kuuluu myös perheneuvola, joka tarjoaa psykologin tai sosiaalityöntekijän apua perheiden ja lasten ongelmatilanteisiin.

Keskukseseen siirtyvät myös lastenvalvontaa ja elatusturvaa hoitavat työntekijät samoin kuin ennaltaeh-

käisevä perhetyö.

Samoin keskukseseen tulee erityispäivähoidon resurssikeskus sekä alle kouluikäisille tarkoitettu kuntoutus fysio-, toiminta- ja puheterapeuttineen.

UUTTA TOIMINTAA keskuksessa on avoin päiväkotitoiminta, joka tarjoaa perheille suunnattua ryhmätoimintaa. Vanhempi tai vanhemmat tulevat siis avoimeen päiväkotiin yhdessä lasten kanssa. Toiminta on tarkoitettu etenkin sellaisille perheille, joissa vanhempi on kotona lasten kanssa.

Avoimeen päiväkotiin voidaan perustaa ryhmiä asiakkaiden tarpeiden mukaan, lupaa projektipäällikkö **Teija Karvonen**. Ajatuksena kuitenkin on, että samassa elämäntilanteessa olevat voivat ryhmissä jakaa kokemuksiaan.

”Vertaistuelle on tarvetta, sillä luontaiset tukiverkot puuttuvat nykyään monilta perheiltä. Isovanhemmat tai muut sukulaiset eivät useinkaan asu samalla paikkakunnalla.”

Teija Karvonen vetää Lapin lääninhallituksen rahoittamaa Napero-hanketta, jonka tavoitteena on kehittää verkostomaisia ja vanhat toimintasektorit ylittäviä perhetyön muotoja. Samalla hanke saattaa alkuun uuden perhepalvelukeskuksen toimintaa.

PROJEKTIPÄÄLLIKÖN lisäksi Na-

pero-hankkeessa on kolme työntekijää, joista **Tarja Pekkala** edustaa sosiaalialaa, **Kristiina Tirroniemi** terveydenhoitoa ja **Seija Kallo** päivähoitoa.

Hankkeessa luodaan uutta toimintakulttuuria, joissa nämä kolme toimialaa tekevät tiivistä yhteistyötä ja katsovat asioita asiakkaan näkökulmasta. Perhepalvelukeskuksessa tähän on hyvät edellytykset, kun kaikki työskentelevät saman katon alla.

”Fyysisten edellytysten lisäksi yhteistyöhön tarvitaan tahtoa, ja sitäkin tuntuu löytyvän. Olemme kyselleet työntekijöiden mielipiteitä, ja useimmat ajattelevat, että yhteistyö on kaikkien etu. Sen kautta varmistetaan, että asiakas saa riittävästi tukea”, Teija Karvonen sanoo.

Perhepalvelukeskuksen kaikkien toimintojen avainsana on ennaltaehkäisy. Kun vanhempia ja perheitä tuetaan ajoissa ja tarpeeksi, ehkäistään isoja ongelmia.

”Keskuksen pitää olla matalan kynnyksen talo. Sinne pitää voida tulla pienenkin pulman kanssa”, Karvonen korostaa.

Perhepalvelukeskuksen lisäksi Napero-hanke pyrkii viemään ryhmätoimintaa myös kauemmaksi kaupungin keskustasta. Eräänlaisena pilottikohteena on Muurola, jossa toiminnan suunnittelu on nyt alkuvaiheessa. Kun toimintaa on testattu, sitä voidaan ehkä järjestää muillekin kylille.

660
vauvaa
tänä vuonna

▼ Rovaniemellä syntyy tänä vuonna arviolta 660 uutta kaupunkilaista. Syntyvien lasten määrä on viime vuosina vakiintunut 650:n tuntumaan.

Vielä 1990-luvulla Rovaniemen kaupunkiin ja maalaiskuntaan syntyi vuosittain noin 850 lasta. Nyt lapsia syntyy siis parisataa vähemmän.

Virallisissa ennusteissa syntyvyyden oletetaan vielä hiukan laskevan. Tämän vuosikymmenen lopulla kaupunkiin odotetaan vuosittain noin 630 vauvaa.

Rovaniemen neuvolaverkoon kuuluu yhdeksän neuvolaa, joista keskustan neuvola on suurin. Muut neuvolat toimivat Ounasrinteellä, Korkalovaarassa, Saarenkylässä, Muurolassa, Sinetässä, Meltauksessa, Vanttauskoskella ja Kivitaipaleessa.

▼ PERHEPALVELUKESKUS

▼ **avataan** 15.1.2007 Korkalonkatu 4:ään

▼ **edistää** perheiden omatoimista selviytymistä ja omaehtoista ryhmätoimintaa

▼ **kokoaa** yhteen lapsiperheille palveluja tuottavat yksiköt ja toimijat:

- ▼ avoin päiväkoti
- ▼ perheneuvola
- ▼ kuntoutus
- ▼ perhetyö
- ▼ erityispäivähoidon resurssikeskus
- ▼ lastenvalvojat
- ▼ äitiys-, lasten- ja perhesuunnitteluneuvola

Lasten kanssa kyläsillä

Perhepalvelukeskus: Avoin päiväkotikokous kokoaa lapset ja vanhemmat yhteen

ANNA PELTOKORPI
Rovaniemi

Pieniä kylävieraita astuu varovasti ovesta sisään. Silmissä on vielä hieman hämmäntynyt ilme ja sormi menee välillä suuhun. Äidin selän takaa haetaan turvaa, mutta pian uteliaisuus jo voittaa. Alle kouluikäiset lapset, vanhemmat ja hoitajat kokoontuvat kolmena aamupäivänä viikossa Rovaniemen kaupungin perhepalvelukeskukseen tapamaan toisiaan. Keskiviikkoisin teemanäytelmä on ”kyläsillä”.

– Vanhemmat voivat yhdessäolon ohessa kutsua vieraita eri aloilta puhumaan mieltä askarruttavista asioista, projektityöntekijä **Seija Kallo** selvittää päivän tarkoitusta.

Luentoja ei kuitenkaan ole ohjelmassa, sillä toiminta muotoautuu lasten ehdoilla. Aukioloaikoina voi tulla ja mennä oman aikataulun mukaan, eikä ennakkoilmoittautumisia tarvita.

Avoin päiväkotikokous on osa kaupungin perhepalveluhanketta, jolla edistetään lasten ja perheiden hyvinvointia. Maksuton toiminta on järjestetty kaupungin sosiaali-terveys- ja päivähoitoalojen yhteistyönä reilun vuoden ajan. Kehittyvä napero -hanke päättyy ensi syksynä, mutta avoin päiväkotikokous jatkuu mahdollisesti omana toimintanaan.

– Tahtoa työn jatkamiseen löytyy, sillä toiminta on osoittautunut tarpeelliseksi ja suosituksi, hankkeen projektipäällikkö **Teija Karvonen** toteaa.

Viime vuoden aikana avoimeen päiväkotikokoukseen osallistui 260 perhettä ja noin 370 lasta eri puolilta Rovaniemeä.

Vertaistuki tärkeää

Tälläkin kertaa kokoontumishuone on täynnä väkeä. Lattialle on levitetty värikkäitä mattoja, kirjoja ja leluja.

Kiia Siivola, 5, syventyy sohvan kulmauksessa tarinaan Muumi-peikon ja Nipsun löytöretkestä. Pikkuneidin äiti **Jonna Siivola** kertoo, että avoimessa päiväko-

Rovaniemen kaupungin perhepalvelukeskukseen saapuu kolmena aamupäivänä viikossa kaikenikäisiä vieraita. Avoin päiväkotikokous on osa kaupungin perhepalveluhanketta, jolla edistetään lasten ja perheiden hyvinvointia. Toimintaan osallistuu satoja perheitä eri puolilta Rovaniemeä. Tiina Miettinen tuli eilen Olavi-vauvan kanssa paikalle ensimmäistä kertaa.

dissa käynnistä on tullut jo rutini. Hän hoitaa kolmea lastaan arkisin kotona ja käy viikonloppuisin töissä.

– Tällä lastenhoito on helpommin hallittavissa. Palloja voi pompottaa aivan vapaasti sisälläkin, hän nauraa.

Toisella puolella huonetta kolmikuinen **Olavi Miettinen** kuoriutuu äitinsä auttamana villapuvustaan. **Tiina Miettinen** saapui Olavi-vauvan kanssa

kylään ensimmäistä kertaa.

Miettinen kuuli toiminnasta perhepalvelukeskuksen neuvolakäynneillä. Hän sanoo aikoneensa tulla jo aiemmin, mutta vauvan koliikki esti lähtemisen.

– Yksinhuoltajana vertaistuki on tärkeää. Tällä muillakin on vauvoja, eikä kukaan häiriinny, jos lapsi itkee.

Avoimet ovet ja vapaa yhdessäolo muiden vanhempien

kanssa houkuttivatkin Miettisen liikkeelle.

– Istuin vesisateessa kaksi vuorokautta yksin kotona, ja tänä aamuna päätin että nyt lähdän.

Kylävieraat kokoontuvat pian yhteen leikkejä ja lauluja varten. Lapset yhtyvät reippaasti vanhempien aloittamaan lauluun:

– Sataa, sataa ropisee, pili pili pom...

Perhepalveluhanke Kehittyvä napero

Rovaniemen kaupungin sosiaali-, terveys- ja päivähoitopalveluiden yhteistyöhanke.

Avoin päiväkotikokous: suunnattu alle kouluikäisille lapsille ja heitä kotona hoitaville vanhemmille

tai hoitajille.

Perheryhmät: Murolassa, Vaaralammella ja Ounasrinneellä järjestetään perhekerhoja. Tänä vuonna on käynnistetty myös isille ja lapsille tarkoitettu ryhmä.

Lisätietoja: : www.rovaniemi.fi/avoindaykotikokous, www.rovaniemi.fi/naperohanke